

Statens Planteavlsforsøg
Meddelelse nr. 1755
86. årgang
12. januar 1984
Udgivet af Statens Planteavlsudvalg

Landbrugscentret, Statens Forsøgsstation, Ledreborg Allé 100, 4000 Roskilde

Frøavl af kruspersille

Anton Nordestgaard

Krupersille til frøavl bør ved udlæg uden dæksæd sås sidst i april eller i første halvdel af maj. Senere såning giver ofte problemer med spiringen på grund af udtørring af det øverste jordlag og desuden dårligere overvintring og lavere frøudbytter. Om efteråret bør tilførsel af kvælstof undlades, da det forringer overvintringen. Stigende mængder kvælstof om foråret, op til 180 kg pr. ha, forøgede frøudbyttet uden at have indflydelse på spireevnen. Det kan derfor tilrådes at anvende 160–180 kg kvælstof pr. ha.

Skæring eller afhugning af blade og stilke i efteråret forringer overvintringsevnen. Plukning af blade med stilk til konsum om foråret reducerer frøudbyttet.

Indledning

Ved Institut for Grønsager, Årslev, og Roskilde forsøgsstation udførtes i 1978–82 frøavlsforsøg med stigende mængder kvælstof: 0, 30 og 60 kg/ha om efteråret kombineret med stigende mængder: 0, 60, 120, 180 og 240 kg/ha om foråret.

Ved Roskilde udførtes desuden forsøg med så-tider; der tilstræbtes såning den 15. april, 15. maj og 15. juni – kombineret med kvælstofmængderne 0 og 60 kg pr. ha om efteråret.

Endvidere blev afskæring af bladene med grønhøster om efteråret og plukning af bladene om foråret prøvet.

Krupersillen blev sået uden dækafgrøde i gennemsnit den 6. maj – såtidforsøget undtaget. Der anvendtes 50 cm rækkeafstand og en udsæds-mængde på 5 kg pr. ha af sorten Bravour. Hvor kvælstof ikke var med i forsøgsbehandlingen tilførtes 120 kg kvælstof pr. ha om foråret.

Tabel 1. Såtidforsøg. Vægt og længde af blade, vægt og tykkelse af rod, tællingsresultater af planter efterår og forår og procentisk fordeling af blomstrende og ikke-blomstrende planter samt frøudbytte, gns.

	Antal forsøg	Sådato, gns.			LSD
		22/4	15/5	15/6	
Vægt af blade, g/plante, efterår	4	20,4	26,7	9,5	9,2
Vægt af rod, g/plante, efterår	4	6,5	5,9	1,5	3,3
Længde af blade, mm, efterår	4	243	255	155	18
Rodtykkelse, mm, efterår	4	7,9	7,9	4,8	1,2
Antal planter pr. m række, efterår	2	56	47	35	n.s.
Antal planter pr. m række, forår	2	45	34	7	22
% overvintrende planter	2	80	72	20	–
% normalt blomstrende planter	2	88	86	66	–
% sent blomstrende planter	2	6	10	9	–
% planter på rosetstadiet	2	6	4	25	–
hkg rent frø/ha (12% vand)	2	14,9	13,6	4,3	2,5

Såtidforsøget

Da der ikke var vekselvirkning mellem kvælstofmængder og såtider, vises kun hovedvirkningen af såtiderne i tabel 1.

Planterne på 1 m række blev i midten af november gravet op, og efter vaskning vejedes blade og rod, og bladlængde og rodtykkelse ved rodhalsen blev målt. Resultaterne af plantemålingerne i tabel 1 viser ingen sikker forskel mellem såning i april og såning i maj, men væsentligt dårligere vegetativ udvikling efter såning i juni.

2 af de 4 anlagte forsøg udvintrede så stærkt, at de blev kasseret om foråret. Tællingsresultater af planter efterår og forår og af blomstrende og ikke-blomstrende planter om sommeren i frøavlsåret omfatter derfor kun gennemsnit af de 2 forsøg, som gennemførtes til frøhøst. Ved alle såtider anvendtes 5 kg udsæd, men der fremspirede færre planter ved udsættelse af såtiden. Årsagen var udtørring af de øverste jordlag, som især gjorde sig gældende ved såning i juni. Disse sent fremspirede planter udviklede sig som nævnt svagest og havde den største udvintring med forholdsvis få normalt blomstrende planter, og mange var på rosetstadiet i frøavlsåret. De normalt blomstrende planter sætter frøstænglen straks ved vækstens begyndelse om foråret, hvorimod de sent blomstrende først kommer med frøstængler hen på sommeren og ikke når at give fuldt udviklede frø. Frøudbyttet faldt ved udsættelse af såtiden – dog først betydeligt ved såning i juni.

Stigende mængder kvælstof

Kvælstof efterår blev tilført sidst i september, og kvælstof forår tidligst muligt – i gennemsnit den 1. april. Af 9 anlagte forsøg overvintrede 2 så dårligt, at de blev kasseret om foråret. Kvælstoftilskud om efteråret forringede planternes vinterfasthed. Dette fremgår af følgende oversigt med % overvintrende planter som gennemsnit af 7 forsøg.

	kg N/ha efterår		
	0	30	60
Antal planter/1 m rk., efterår	60	59	60
Heraf % overvintrende planter	65	61	55

De gennemsnitlige frøudbytter er vist. Forsøgsbehandlingen, 240 kg kvælstof pr. ha foråret, var kun medtaget i 3 forsøg. Frøudbytterne ved denne kvælstofmængde er derfor omregnede i forhold til de øvrige frøudbytter, så de kan sammenlignes direkte.

Både efterårs- og forårstilskud af kvælstof forøgede frøudbyttet. Efterårstilskud gav dog kun væsentlige forøgelser ved de mindste kvælstofmængder om foråret. Forårstilskud helt op til 180 kg pr. ha forøgede frøudbyttet uden at have indflydelse på spireevnen. Det kan derfor tilrådes at anvende 160–180 kg kvælstof pr. ha om foråret.

Tabel 2. Kvælstofforsøg. Rent frø, hkg pr. ha (12% vand), frøvægt og spireevne.

kg N efterår	0	60	kg N forår			Gns.	LSD
			120	180	240 ¹⁾		
0	8,2	13,1	16,1	17,6	17,8	14,6	
30	9,6	13,8	16,4	18,0	16,8	14,9	0,4
60	10,7	14,6	16,1	18,0	18,7	15,6	
Gns.	9,5	13,8	16,2	17,9	17,8		
LSD			0,5				
			Frøvægt, mg				
Gns.	1,79	1,84	1,83	1,83	1,84		
LSD			n.s.				
			Spireevne %				
Gns.	69	72	70	71	72		
LSD			n.s.				

¹⁾ 240 kg N forår var kun med i 3 forsøg.

Ved denne kvælstofmængde var der ingen væsentlig virkning på frøudbyttet af efterårsudbragt kvælstof. Frøvægten påvirkedes ikke sikkert af øget kvælstoftilførsel.

Kruspersillen var meget stråstiv – selv de store kvælstofmængder medførte ikke lejesæd.

Afskæring af blade om efteråret

I første halvdel af oktober blev bladene afhugget med grønhøster i 7–8 cm højde. Kruspersillen nåede at sætte nye blade inden vinteren.

Plantetællinger efterår og på samme areal om foråret viste, at afskæringen forringede kruspersillens overvintringsevne. Dette ses af følgende oversigt, hvoraf det også fremgår, at afskæringen medførte en tendens til fald i frøudbyttet.

	Antal forsøg	Efterår		LSD
		ube-hdl.	afskæ-ring	
% overvintrede planter	5	60	34	13
hkg rent frø/ha (12% vand)	2	6,5	6,0	n.s.

Plukning af grønt om foråret

2 forsøg gennemførtes med plukning af stilk med blade til konsum om foråret. Plukningen blev foretaget i maj og hæmmede kruspersillens højdevækst og formindskede frøudbyttet, hvilket følgende oversigt viser.

	Antal forsøg	Forår		LSD
		ube-hdl.	blade plukket	
Plantehøjde v. høst, cm	2	91	70	
hkg rent frø/ha (12% vand)	2	7,4	5,0	2,2

Eftertryk tilladt med kildeangivelse.

Abonnement på meddelelser fra Statens Planteavlfsorsøg kan bestilles ved indsendelse af abonnementsbeløbet til bladets ekspedition, Statens Planteavlkontor, Kongevejen 83, 2800 Lyngby, postgiro 200 2299, tlf. (02) 85 50 57. Abonnementsprisen er for 1984 90,00 kr. årligt excl. moms. Adresseændring bedes meddelt bladets ekspedition.
ISSN 0105-6514

Trykt i 6.000 eksemplarer.